

Hollolan kunta

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Lausunto linja-autolippujen maksutavat ja hinnoittelu

Lahden seudun liikenteen lippujen hinnoitteluperusteet herättivät keskustelua Hollolan vanhus- ja vammaisneuvoston viimeisimmissä kokouksessa 15.11.2024. Erityisesti neuvoston jäseniä ihmetytti se, miten suuret hintaerot olivat siinä, millä tavoin asiakas bussimatkinsa maksaa. Tämä koetaan osin yhdenvertaisuudesta annettujen asetusten vastaiseksi.

Miten linja-auto lippujen hinnoittelu uudistuksessa on otettu huomioon esimerkiksi näkövammaisen, kehitysvammaisen tai muun kognitiivisesti sairaan henkilön oikeudet? Maksutavasta johtuva hinnoittelu ja maksutapojen rajoittaminen syrjii henkilöitä, joiden toimintakyky ei vastaa valtaväestön motorisia ja kognitiivisia mahdollisuuksia käyttää eri maksutapoja. Tätä esteellisyyttä ei olla huomioitu riittävästi lippujen hinnoittelussa.

Esimerkiksi AB-vyöhykkeen kertalipun hinta on käteisellä ostettuna euron korkeampi kuin muilla maksutavoilla. Tämä hinnoittelu syrjii erityisesti niitä henkilöitä, jotka eivät erilaisten rajoitteidensa vuoksi pysty käyttämään sähköisiä maksuvälineitä vaan maksavat matkinsa käteisellä.

Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen, tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjinnässä on kyse siitä, että henkilöä kohdellaan samanlaisessa tilanteessa huonommin kuin toisia yhden tai useamman henkilökohtaisen ominaisuuden takia. Lain esteettömyysasetuksessa ohjeistetaan huomioimaan julkisen liikenteen soveltuvuus kaikille. Näitä ovat esimerkiksi lippujen leimauslaitteiden käytettävyys, matalalattiabussit, auditiiviset ja visuaaliset kuulutukset, laitureiden ja kaluston yhteistoimivuus.

Yhdenvertaisuuslain lisäksi tulee ottaa huomioon YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista, joka tuli Suomessa voimaan kesällä 2016. Sopimus kattaa koko elämänkaaren turvaten yhdenvertaiset oikeudet kaikille vammaisuudesta riippumatta.

Sopimuksen keskeisiä periaatteita ovat yhdenvertaisuus, syrjimättömyys, osallistuminen, osallisuus, esteettömyys ja saavutettavuus.

Hollolan vanhus ja vammaisneuvosto toteaa lausunnossaan lopuksi: "Yhteiskuntamme on tarkoitettu kaikille kansalaisille elämän alusta sen loppuun - ketään syrjimättä!" Näillä edellä mainituilla perusteilla pyydämme kohtuullistamaan lippujen hinnoittelua huomioiden erityisesti heikossa asemassa olevien henkilöiden mahdollisuudet käyttää julkista liikennettä.

Hollolassa 10.12.2024

Risto Pilvinen
Puheenjohtaja
Hollolan vanhus- ja vammaisneuvosto

Antti Anttonen
Hyvinvointikoordinaattori
Hollolan kunta

Lisätietoja: www.hollola.fi